

Μακεδονικά

Τόμ. 1

Α. Σιγάλα, Νικήτα αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης
εις τα θαύματα του Αγ. Δημητρίου. Ανατύπωση εκ
του ΙΒ' τόμου της Επετηρίδος της Εταιρείας
Βυζαντινών Σπουδών (Αθήναι 1936) σελ. 317-360.

Γιάννης Τσάρας

doi: [10.12681/makedonika.9368](https://doi.org/10.12681/makedonika.9368)

Copyright © 2016, Γιάννης Τσάρας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Τσάρας Γ. (2017). Α. Σιγάλα, Νικήτα αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης εις τα θαύματα του Αγ. Δημητρίου. Ανατύπωση εκ του ΙΒ' τόμου της Επετηρίδος της Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών (Αθήναι 1936) σελ. 317-360. *Μακεδονικά*, 1, 589. <https://doi.org/10.12681/makedonika.9368>

᾽Α. Σιγάλα, Νικήτα ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης εἰς τὰ θαύματα τοῦ ᾽Αγ. Δημητρίου. ᾽Ανατύπωση ἐκ τοῦ IB' τόμου τῆς ᾽Επιτηρίδος τῆς ᾽Εταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν (᾽Αθήναι 1936) σελ. 317-360.

Σωστή θέση ἀπέναντι στήν ἀγιολογική φιλολογία ἔχει πάρει ὁ κ. Α. Σιγάλας. ᾽Ολάκερῃ ἢ σειρᾷ τῶν ἀγιολογικῶν κειμένων, ποῦ ἔχει ἐκδώσει ὡστόσο εἶναι κι ἡ μόνη σοβαρῇ προσπάθεια στὸν τόπο μας ν' ἀξιολογήσουμε καὶ νὰ τοποθετήσουμε ἱστορικὰ τὴν ἀγιολογική φιλολογία. Τὸ ἴδιο κάμνει καὶ μετὴν ἔκδοση τοῦ λόγου « Νικήτα ᾽Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης εἰς τὰ θαύματα τοῦ ᾽Αγίου Δημητρίου ». Στὸν πρόλογο, ἀφοῦ μᾶς λέει γιὰ τὴ μορφή τοῦ ᾽Αϊ-Δημήτρη στήν ἑλληνικήν ἀγιολογία, δείχνει ὕστερα μετὰ μιὰν ἐπιχειρηματολογία μοναδικὰ ἐπιστημονικὰ πόσο χρήσιμη εἶναι ἡ ἀγιολογική φιλολογία ἀπὸ φιλολογική, ἱστορική, λαογραφική κι ἱστοριοκοιτηρικὴ ἀποψη γιὰ νὰ φτάσει στὸ συμπέρασμα πὼς μιὰ συστηματικὴ ἔκδοση ὅλων τῶν κειμένων αὐτῶν εἶναι ἀπαραίτητῃ καὶ μάλιστα βιαστικὴ ἀνάγκη γιὰ τὴν ἐπιστήμη. Προχωρῶντας μᾶς λέει ποῖος εἶναι ὁ Νικήτας, ποῖα εἶναι τὰ θέματα, ποῦ θίγει ὁ λόγος του γιὰ τὰ θαύματα τοῦ ᾽Αϊ-Δημήτρη καὶ ποιὲς οἱ πηγὲς τοῦ κειμένου. ᾽Υστερα περιγράφει τὰ χειρόγραφα, βρίσκει τὴ σχέση, ποῦ ὑπάρχει ἀνάμεσά τους, τὰ χαρακτηρίζει κι ἔτσι φτάνει στὸ κείμενο, ποῦ μᾶς τὸ δίνει πιά ξεκαθαρισμένο καὶ σχολιασμένο μοναδικὰ.

᾽Ολη ἡ ἐργασία εἶναι γινομένη μετὰ σύστημα καὶ μέθοδο, ποῦ τὴ χαίρεται ἀληθινὰ, ὅποιος τὴν παίρνει στὰ χέρια του. Τὰ εἰσαγωγικά του μάλιστα εἶναι τόσο ζυγισμένα καὶ πυκνά, ποῦ ἀξίζει νὰ τὰ μελετᾷ κανεὶς κάθε φορὰ, σὰν εἶναι νὰ καταγίνει μετὰ τὴν ἔκδοση ἀγιολογικοῦ κειμένου. Γι' αὐτὸ κι ἡ ἐργασία αὐτὴ τοῦ κ. Σιγάλα ἀνοίγει πλατὺ τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἔκδοση τῶν ἀγιολογικῶν κειμένων γενικὰ καὶ γίνεται ὁδηγὸς πολῦτιμος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΡΑΣ

᾽Απ. Βακαλοπούλου, ᾽Ο ναὸς τοῦ ᾽Αγίου Γεωργίου (Rotonda) ὡς μητροπόλις Θεσσαλονίκης κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα. ᾽Ανατύπωσις ἐκ τοῦ Μακεδονικοῦ ᾽Ημερολογίου τοῦ 1940 σελ. 245-250.

᾽Όταν στήν ἀρχὴ τοῦ περασμένου αἰῶνα ἦρθε στὴ Θεσσαλονίκη ὁ ᾽Αγγλος περιηγητὴς Leake, ἄκουσε νὰ λένε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ᾽Αϊ-Γιώργη οἱ χριστιανοὶ « Παλιὰ Μητρόπολη » κι οἱ Τοῦρκοι Eski Metropolis. ᾽Η παράδοση αὐτὴ ἀργότερα ἀπασχόλησε τὸν Χατζηγιάννου καὶ τὸν Tafrafi, κανένας τους ὅμως δὲ μπόρεσε νὰ τὴ βεβαιώσει.

᾽Ο κ. Βακαλόπουλος μετὰ τὴ μελέτη του αὐτὴ ξαναφέρνει τὸ ζήτημα στὴ μέση καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸ λύσει. « Τὸ πρόβλημα, λέει, ἦτο νὰ διαπιστωθῇ ἡ παράδοση αὐτὴ, νὰ ἐξακριβωθῇ, ἂν πράγματι ἀνταπεκρίνεται εἰς ἀληθὲς γεγονὸς καὶ νὰ ὀρισθῇ, εἰ δυνατόν, πότε ὑπῆρξεν ἡ ἐκκλησία τοῦ ᾽Αγίου Γεωργίου μητροπόλις ». Μ' ἄλλην ὅμως τὴν καλὴ θέληση τοῦ κ. Βακαλοπούλου τὸ πρόβλημα μένει ἀκόμα ἄλυτο. Δὲ θέλω βέβαια νὰ συζητήσω ποιάν ἀξία μπορεῖ νὰχεῖ ἡ παράδοση. Χωρὶς ὅμως μαρτυρίες συγκεκριμένες δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ ξεκινήσει ἀπὸ μιὰ παράδοση γιὰ νὰ μᾶς δείξει πὼς εἶναι ἱστορικὴ πραγματικότητα μιὰ δευτέρη παράδοση.